

Škola: Základná škola

Trieda: 4. Ročník

Tématický celok: SVEDECTVO NÁDEJE

Téma: Hrdinovia gréckokatolíckej cirkvi

Cieľ hodiny: Vnímať v živote blahoslavených biskupov(P. Gojdiča, V.Hopka) svedectvo nádeje

Kognitívny: Vysvetliť zmysel hrdinstva v rokoch prenasledovania grkat. cirkvi na príklade osobnosti bl. Biskupov P. Gojdiča a V. Hopku. Pomenovať skutky ich hrdinstva.

Afektívny: Uvedomiť si význam a podstatu skutočného hrdinstva a hodnotu hrdinov v minulosti

Psychomotorický: Snaha o hrdinstvo v bežnom živote – vo vzťahu k sebe, kamarátom, rodičom.

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná

Organizačná forma: skupinová, individuálna

Vyučovacie metódy: výklad, rozprávanie, rozhovor

Učebné pomôcky: , tabuľa, písacie potreby, obrázky /detských hrdinov, bl. Biskupov) , farebné lístočky, (papierová podoba školy),

Kľúčové pojmy: hrdina, hrdinovia dnešnej doby, prenasledovanie, vytrvalosť vo viere, statočnosť, bojovnosť

PRIEBEH VYUČOVACEJ HODINY:

I. Organizačná príprava

- privítanie, zápis do triednej knihy
- modlitba

II. Motivácia

(Hodinu možno začať dvojakým spôsobom – variant A alebo variant B, je možné skombinovať A+B - záleží to od charakteru a zloženia triedy a od časovej dotácie – 45 min./90 min)

Variant A: Deti sedia na stoličkách (na koberci) v polkruhu pre zatvorenou tabuľou. Učiteľ otvorí tabuľu, na ktorej je nakreslená dlhá čiara (časová priamka. - prepokladom je, že detí sú oboznámené s daným pojmom. Ak nie, učiteľ vysvetlí jej podstatu jednoducho– čiara, na ktorej sú zaznamenané významné udalosti nášho života – „kalendár nášho života” od narodenia až po súčasnosť.).

„Táto naša čiara je zatiaľ prázdna a ničím zaujímavá...no dnes ju spoločne zaplníme **rôznymi zaujímavými udalosťami.**” – učiteľ následne rozvedie rozhovor.

Učiteľ drží v ruke papierovú hviezdičku, ktorú pripne na tabuľu na začiatok priamky.

„**Viete, čo znamená hviezda?** “ Hviezda sa objavila pri narodení Ježiša, hviezdou sa označuje narodenie človeka, (náhrobné kamene). Na našej priamke to bude symbolizovať narodenie každého z nás (deti si na lístok napíšu svoje meno a dátum narodenia - ak nevedia, učiteľ pod hviezdu napíše spoločný rok narodenia a svoj lístok pripne pod hviezdu.)

Nakoniec učiteľ prílepi v porovnaní s ostatnými lístkami väčší lístok s dátumom 1818 a žiakom vysvetlí, že v tomto roku sa narodila rodina veriacich – Greckokatolícka cirkev na čele s biskupom – biskupstvo v Prešove.

Učiteľ pokračuje v rozhovore ..

Čo významné sa vám ešte prihodilo a mohli sme si zaznamenať na našu čiaru?:....(učiteľ príprne obrázok školy + rok, kedy do nej nastúpili ... a podľa uváženia môže spolu so žiakmi doplniť ešte zopár udalostí..(neodporúčam viac, aby sa učiteľ dostal k podstate hodiny)

Ďalej učiteľna časovú priamku príprne červené lístky s rokom 1950-1989...a zedôrazní, že to bolo veľmi dôležité obdobie pre biskupstvo i celú Grkat. cirkev..

Variant B: Deti sedia na stoličkách v polkruhu pred zatvorenou tabuľou, na ktorej je výrazne napísané slovo **HRDINA**.

Učiteľ rozvedie rozhovor:

„Ako rozumieš slovu? Aký je hrdina? Čo robí hrdina podľa teba? Kto je pre teba hrdinom?“

Po krátkom vstupnom rozhovore učiteľ deťom otvorí tabuľu, na ktorej sú obrázky známych detských hrdinov (voľba učiteľa), napr. Superman, Spiderman, Robocop, Flinston, Mimóň..

Poznáte ich? Počul som, že sú to detskí hrdinovia...(Nasleduje rozhovor, v ktorom deti pomenúvajú obrázky postavičiek a hovoria, prečo sú hrdinami.....)

Patrí tam aj obrázok mamy/otca? Ano/ nie a prečo?

Okrem rozprávkových hrdinov poznáš aj nejakého hrdinu vo svojom okolí?

Ja vám dnes predstavím dvoch hrdinov.. ktorých nenájdete v televízii. Boli ľuďmi obyčajnými, rovnako akými sme aj my.(odtiahne obrázky na tabuli a do stredu medzi ne príprne obrázok bl. biskupov Gojdiča a Hopka),. To , ako žili, ako konali a ako sa správali v ťažkých situáciách nakoniec spôsobili, že vynikli a zažiarili ako hrdinovia, ale až po svojej smrti.

III.Expozícia

Na našej čiare máme červené kartičky s rokmi – tie si nemusíte pamätať, pamätajte si ale, že to bolo obdobie ťažké pre nás veriaci, pre kresťanov.(učiteľ môže využiť aj farebnosť kartičiek – červená farba – symblo krvi, ostražitosti, pozor!)

Obaja „hrdinovia“, o ktorých si dnes povieme (bolo ich však viac) žili v ťažkej dobe.....Prečo?

- veriaci ľudia nemohli slobodne navštevovať cerkov, tak ako vy teraz

- deti nemohli mať hodiny náboženstvá tak ako vy teraz

- nemohli si pozrieť pekný náboženský film v škole tak ako vy teraz.

Hovoríme tomu, že kresťania boli prenasledovaní pre svoju vieru. Viete, čo znamená toto slovo?(špehovať ho, nedovoliť mu, brániť mu , naháňať., zakazovať niečo, nútiť do niečoho.)

Tí, ktorí sa nechceli vzdať viery v Boha, boli zatváraní do väzenia - mučili ich tam a ubližovali im, ako keby urobili niečo zlé, a pritom, to prekážalo len politikom, ktorí vládli.

Prečo sú pre nás hrdinami?

Pod'me spolu rozmýšľaj' a hľadat' odpovede.

V podobe Power Pointovej prezentácie sa deti krátko zoznámia s biskupmi – Gojdič, Hopko (odporúčam aktívne zapojiť žiakov do čítania textu v prezentácii)

Možno použiť časť z prezentácie DKÚ PO – „Hrdinovia – grkat. mučeníci v rokoch neslobody 1939-1989.

IV. Fixácia

Prečo sú pre nás hrdinami?

Učiteľ vedie rozhovor so žiakmi a citlivo reaguje na postrehy a názory detí. V závere učiteľ vyzdvihne 3 cnosti – tie sú veľkými písmenami napísané na lístočkoch, ktoré pripne na tabuľu.

- verili, aj keď určite prežívali strach keď im bolo ťažko, nevzdali sa Boha a viery – **boli VYTRVALÍ vo viere**
- bojovali za správne hodnoty – boli **BOJOVNÍKMI** - čo raz povedali, za tým si stáli, nemenili názor podľa situácie, či im vyhovuje alebo nie, pomáhali prenasledovaným a zachraňovali ich
- statočne trpeli, keď im bolo ubližované, trpeli bez toho, aby sa sťažovali – boli **STATOČNÍ**

Chceli by ste byť takými hrdinami?

Môžem aj ja – ty – on, ona - byť hrdinom dnes?

Ako? Sme ešte len malí, ale všetci môžem,e robiť veci primerané nášmu veku – „nemusíme robiť veľké veci, iba malé veci s veľkou láskou”

Například takto:

- budem **VYTRVALÝ** , ak:
 - nebudem sa hanbiť prežehnať sa pred krížom, cerkvou,
 - smelo pozdravím druhého človeka grkat. pozdravom SICH!,
 - budem sa modliť, budem rád chodiť na hodiny náboženstvá,
 - pomôžem a poslužim v chráme/cerkvi- pomc s výzobou, ministrovanie
- budem **BOJOVNÝ** , ak:
 - budem bojovať za dobrú známku v škole,
 - nebudem klamať a budem hovoriť vždy pravdu,
 - zastanem sa kamaráta, ak mu niekto robí zle
 - pomôžem kamarátovi (i s učením), rodičom s domácimi prácami
 - priznám sa, keď som urobil niečo nepekne....
- budem **STATOČNÝ** , ak:
 - nebudem jojkať pri maličkostiach (vyrážka, malé odreninky, návšteva lekára, injekcia...)
 - dokážem v tichosti bez reptania vydržať, ak nedostanem hneď to, čo by som chcel

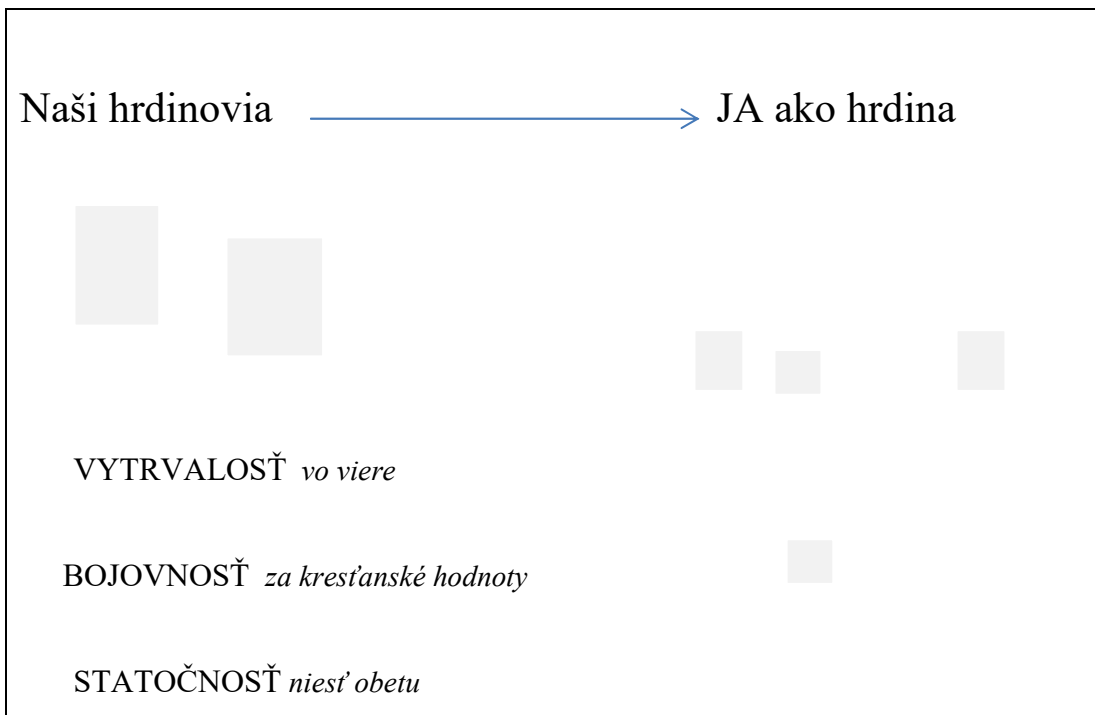
V. Aplikácia

- Skladanie puzzle – rozstrihané obrázky Gajdiča a Hopka, ktoré potom žiaci pripnú na nástenku
- Tvorba nástenky „**Ja ako hrdina**“, s ktorou budú pracovať dlhšie obdobie (záleží od učiteľa)

Ľavá strana – obrázky G a H+ po nimi kľúčové pojmy, ktoré učiteľ predtým, pripol na tabuľu

Pravá strana – ide o aktivitu, v ktorej žiaci aplikujú 3 hrdinské cnosti do svojho života (doma , v škole, medzi kamarátmi)

- žiak napíše na lístok to, čo sa mu podarilo urobiť a pripne na nástenku lístočky budú žiaci lepiť priebežne podľa toho, ako sa im darilo byť hrdinom ”doma” naplňať svoj život vytrvalosťou, bojovnosťou, statočnosťou)-

Je dobré „snaživých hrdinov” odmeniť drobnosťou (za určité obdobie).

VI. Záver a zhodnotenie vyuč. hodiny

- slovné zhodnotenie priebehu výsledkov vyučovacej hodiny
- záverečná strelná modlitba žiakov (dobrovoľná)

Samuel Popper

